

Kinder Torah®

Shemos

בס"ד

Where's the Mouse? Check the House

"Did you see that?"

"Yes I did. It was a mouse."

"What was in its mouth?"

"A piece of bread."

"Oh no. It is Erev Pesach and a mouse is running around with a piece of bread. Where did it go?"

"Into one of those two houses."

"Oy vey! The left house is mine. It is all clean for Pesach. Do I need to do another bedikas chometz? What shall I do?"

"I think you should find your neighbor and tell him what happened. Then go to your Rav to ask a shayla."

The question is: What is the *halacha*? Are the homeowners obligated to do another bedikas chometz?

The answer is:

The Gemora (Pesachim 10a) discusses this question. According to Tosafos, the question is understood as follows. The houses were definitely clean and free of chometz. The mouse did not go into both houses. If you look at house A, the mouse only presented a possibility of bringing in chometz, because maybe he went into house B. The same thing is true for house B. That possibility of chometz coming in is not strong enough to require a bedikas chometz on a house that was definitely clean.

However, there is another twist. When each homeowner comes individually to ask the Rav, he can poskin that each one is not obligated to do a bedikas chometz. Why? Perhaps the mouse went into the other house. However, when both homeowners come together to ask the Rav, he cannot say, "perhaps the mouse went into the other house" on both houses at once. Because the mouse definitely went into one of the two houses. The Rav's psak would be based on a statement that is not true. Therefore, he must require each homeowner to do a bedikas chometz on the chance that the mouse went into his house.

This puzzle and answer is for learning and discussion purposes only. Do not rely upon it for psak halacha! Consult a Rav to determine the correct halachic ruling.

Lend a Heart

"This labor is excruciating!"

"I feel the same way. Making bricks with mud and clay is the hardest work in the world. The mud is dirty, sticky, thick, and hard to knead and shape. The straw cuts my hands and feet."

"That's only half of the problem. The allocation of the work of carrying the building materials is all wrong. Small men carry big loads, and big men small loads. Old people have heavy burdens and young men light packages. Men do women's work, and women toil with men's labor. Everyone's body is aching from doing work that it is not suited for."

"Oy va voy, what can we do to lighten our burden?"

"Not much. It just should not get any worse. Oh no! An entourage of the king's servants is approaching. Here comes more trouble, more work, more suffering. Hashem please help us!"

Little did the Jewish slaves know that the entourage was escorting none other than Moshe Rabbeinu. Since he was raised in Pharaoh's palace, he received royal attendants wherever he traveled. Moshe Rabbeinu looked out from his carriage, saw the suffering of his brothers, and cried. It pained him greatly, so much so, that he did something about it. He left the royal servants who were accompanying him, and went directly to the Jewish slaves.

"My poor brothers, let me help you. This load is far too big for a man of your advanced age. Let this younger, stronger man take it from you. Take his small load in return. My thin, frail brother, you have such a heavy burden. Give it to this husky, strong worker, and you will take his light pack in exchange. The women must not do men's labor and vice versa. Let them switch and take the work that is appropriate for them!"

And so, Moshe Rabbeinu, a member of the royal household, put aside his honor, left his entourage, and went out to help his suffering brothers.

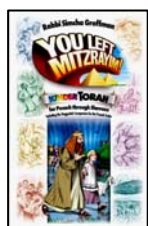
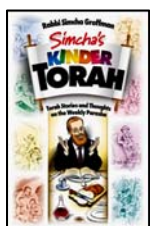
☪ ☪ ☪ ☪ ☪

Many years later, Moshe Rabbeinu was tending the sheep of his father-in-law, Yisro, in Midian. He saw a strange sight. A thorn bush was burning with fire, yet the wood was not being consumed. He turned aside to contemplate this wondrous fire.

"Hashem saw that he turned aside to see, and Elokim called out to him from amidst the bush saying, 'Moshe Moshe.' (Bereshis 3:4). The *Shechina* (Divine Presence) revealed itself to the future leader of the Jewish people! An astounding event! How did Moshe Rabbeinu merit such a revelation? The Medrash Rabba (Shemos 1:27) relates the following. The Holy One, Blessed be He said to Moshe, "You put aside your royal duties (servants and escorts) and went to attend to the suffering of Klal Yisrael. You treated them like brothers (in lightening their burdens). So too, I will put aside My attendants (heavenly hosts) and speak directly to you. And so, "vayikra," Hashem called to him, an affectionate and honorable greeting, "Moshe, Moshe." He repeated his name twice – once for affection, and once for honor. This Divine Revelation, filled with love and honor, came to Moshe Rabbeinu because he cared about his fellow Jews. Their suffering pained him. He cried for them. He humbled himself and left his royal duties to help them. This empathy, mercy, and humility, merited for him the affectionate greeting from the Almighty, Creator of the universe. That is the merit of these good middos.

Kinderlach . . .

Many times our fellow Jews need our help. Let us care for them and help them. Begin in the home. Does Imma have a lot of housework? Lend a hand and help her out. Does your younger brother or sister need help with schoolwork? Care for them, and take some of your precious time to learn with them. Does Abba need your appreciation? Give it to him. Do elderly relatives come to visit? They often need a lot of empathy, time, and assistance to ease their burden. Give them the help and nachas that they deserve. Neighbors and schoolmates often need someone to talk to. Be a good listener, lend a heart, and share their burden. Of course, if they need assistance in other areas, you should be there for them. Moshe Rabbeinu saw the suffering of his brothers, felt their pain, humbled himself, and went out to help them. For this, he merited Divine Revelation. We see how great the reward for these middos is. Work on them kinderlach. Great things await you.

Big discount prices on all "Kinder Torah" books. Please contact the author at (02) 585-2216 or simcha_b@netvision.net.il

Kinder Torah® Copyright 2013 ❖ All rights reserved to the author Simcha Groffman ❖ P.O.B. 5338, Jlm, 91052, Israel ❖ Tel: (02) 585-2216

Kinder Torah is distributed each week in many cities around the world. Subscribe for yourself or sponsor your shul. 120₪ per year.

All contributions are deductible from Maaser Kesafim. #791#

יהגדת לבנד

פרשת שמות

את הסבל של אחיו, ובכה. כאב לו מאוד לראות כל זאת – כל כך כאב, שהוא עזב את משרתי המלך המלווים, והלך בעצמו אל העבדים בני ישראל.

"אחי המסכנים, תנו לי לעזור לכם. המעמסה הזו כבדה מדי לאדם בגילך. תן אותה לאיש הצעיר והחזק יותר, ובתמורה קח ממנו את החפץ הקטן שהוא נושא. אחי הרזה והחלש – אתה נושא חבילה כה כבדה. תן אותה לעובד החסון הזה, ותוכל במקום זה לשאת את החבילה הקטנה שלו. הנשים לא צריכות לעשות עבודה של גברים, וכן להיפך. התחלפו ביניכם ושכל אחד יקח את העבודה המתאימה לו!"

וכך, משה רבינו, מחצר המלכות של פרעה, זנח את הכבוד המגיע לו, עזב את הפמליה ויצא לעזור לאחיו הסובלים.

שנים רבות לאחר מכן, כאשר רעה את צאן יתרו חותנו במדין, הוא ראה מראה משונה: סנה (שיח קוצני) בוער, אך האש איננה מכלה אותו. משה רבינו להביט באש הפלאית הזו.

"וירא ה' כי סר לראות, ויקרא אליו אלוקים מתוך הסנה ויאמר 'משה' משה"

(בראשית ג', ד'). השכינה התגלתה כאן למנהיג העתיד של עם ישראל! אירוע בהחלט לא רגיל! כיצד זכה משה להתגלות זו? במדרש רבה (שמות א', כ"ז) מסופר: "אמר הקב"ה אתה הנחת עסקיך והלכת לראות בצערן של ישראל ונהגת בהן מנהג אחים (הקלת מעליהם את משאם), אני מניח את העליונים ואת התחתונים (המלאכים המשרתים אותו בשמיים) ואדבר עמך.... לפיכך 'ויקרא אליו אלוקים מתוך הסנה'." ה' פנה אליו בקריאה של חיבה וכבוד: "משה משה" – פעם לשם חיבה, ופעם לשם כבוד. ההתגלות האלוהית, מלאה באהבה ובכבוד, באה למשה רבינו משום שדאג לאחיו בני ישראל. הסבל שלהם נגע ללבו. הוא בכה עליהם. הוא לא חשש לכבודו ועזב את עיסוקיו המלכותיים כדי לעזור להם. בשל ההבנה, הרחמים, והענווה שגילה כלפיהם זכה בפנייה של חיבה מבורא העולם, הקב"ה. זוהי הזכות שמידות טובות אלה יכולות להקנות לנו.

ילדים יקרים...

פעמים רבות אחינו בני ישראל זקוקים לעזרתנו. הבה נדאג להם ונעזור להם. "עניי עירך קודמים": האם לאמא יש עבודה רבה בבית? אתם יכולים לעזור לה בעבודות אלה. האם יש לכם אח או אחות צעירים הזקוקים לסיוע בהכנת שיעורי בית? דאגו להם, והקדישו חלק מומנכם היקר כדי ללמוד אתם. האם אבא זקוק להערכה ולהכרת תודה? העניקו לו זאת במילים חמות. האם מגיעים אליכם קרובים מבוגרים? פעמים רבות הם זקוקים להרבה אמינות, השקעת זמן ועזרה. עזרו להם כשצריך, והעניקו להם את הנחת המגיעה להם. שכנים וחברים-לכתה זקוקים לעתים למישהו שיוכלו להשיח לפניו את לבם: היו מאוינים טובים, תנו להם את הלב, ושאו בעול אתם. וכמובן, אם הם זקוקים לעזרה בדברים אחרים, עזרו להם. משה רבינו ראה בסבלם של אחיו, חש את כאבם, לא חשש לפגיעה בכבודו ויצא לעזור להם. בשל כך, הוא זכה להתגלות אלוקית. רואים אננו, אם כן, כמה גדול השכר על מידות אלה. עבדו על פיתוח מידות אלה, ילדים יקרים, וצפו לגדולות

היכן העכבר? חמץ בבית?!

"ראית את זה?"
"כן, זה היה עכבר."
"מה היה בפיו?"
"חתיכת לחם."

"אוי לא. היום ערב פסח, והנה יש עכבר המתרוצץ עם חתיכת לחם בפה. לאן הוא הלך?"
"לאחד משני הבתים הללו."
"אוי ואבוי! הבית שמשמאל הוא הבית שלי. והוא כבר נקי לפסח. האם אני חייב לערוך שוב בדיקת חמץ? מה אעשה?"
"אני חושב שעליך למצוא את שכנך ולספר לו מה קרה. ואז לך לרב שלך ושאל אותו מה לעשות."

השאלה היא: מה ההלכה? האם בעלי הבתים חייבים לערוך שוב בדיקת חמץ בבתיהם?

והתשובה:

בגמרא (פסחים י' ע"א) נדונה שאלה זו. לפי התוספות, יש להבין את השאלה כך: ידוע שהבתים היו נקיים מחמץ. העכבר לא נכנס לשני הבתים, אלא לאחד מהם בלבד. אם נביט בבית א', אולי העכבר נכנס אליו, ואולי לא – אולי הוא נכנס לבית ב'. ואותו הדבר נכון לגבי בית ב'. חשש חמץ כזה איננו חזק דיו כדי לחייב בדיקת חמץ שוב בבית שברור שהיה נקי לפני כן. אך יש כאן עוד נקודה. כאשר כל בעל בית ניגש לשאול את הרב, הרב יכול לפסוק לו שאין הוא חייב לבדוק שוב את החמץ. מדוע? משום שאולי העכבר נכנס לבית השני. אך אם שני בעלי הבתים באים יחד אל הרב, הוא איננו יכול לומר לשניהם "אולי העכבר נכנס לבית השני". משום שהעכבר ודאי נכנס לאחד משני הבתים, ואז הפסק של הרב יתבסס על הצהרה שאיננה נכונה. ולפיכך, הוא יצטרך לחייב את שני בעלי הבתים לבדוק שוב את החמץ בבתיהם, שמא העכבר נכנס אליהם.

חידות אלה והתשובות עליהן הן לצורך לימוד ודיון בלבד. אין לסמוך עליהם למעשה. יש להפנות את השאלה לרב כדי לקבל ממנו את הפסק הנכון.

לתת את הלב

"העבודה כל כך קשה!"

"גם לי קשה. הכנת לבנים מקש ומטיט היא העבודה הקשה ביותר בעולם! הטיט מלוכלך, דביק ועבה, וקשה לעבוד אתו. והקש פוצע את ידי ורגלי."

"וזהו רק חלק מהבעיה. חלוקת העבודה של נשיאת חומרי הבנייה לא נעשתה כראוי. נותנים לאנשים קטנים לשאת משאות כבדים, ולגדולים – משאות קלים. על הזקנים מעמיסים את הדברים הכבדים ביותר, ועל הצעירים מטילים להעביר חפצים קטנים ממקום למקום. גברים עושים עבודה של נשים, ונשים עמלות בעבודת גברים. ולכל אחד כואב כל הגוף כולו מעשיית מלאכה שאינה מתאימה ליכולתו."

"אוי ואבוי, מה אנו יכולים לעשות כדי להקל עלינו את העבודה?"
"אין הרבה מה לעשות. נתפלל רק שהמצב לא יהיה גרוע יותר. אוי – הנה מתקרבת פמליה של משרתי המלך. עוד צרות, עוד עבודה, עוד סבל. ה', עזור לנו!"

העבדים מבני ישראל לא ידעו שהפמליה מלווה לא אחר מאשר את משה רבינו. מאחר שגדל בארמון פרעה, הוא זכה לליווי מלכותי לכל מקום שהלך. משה רבינו הביט מתוך מרכבתו, ראה